

SPRÁVA O ČINNOSTI A HOSPODÁRENÍ ZA ROK 2022

KRAJSKÁ ORGANIZÁCIA CESTOVNÉHO RUCHU
BANSKOBYSSTRICKÝ KRAJ TURIZMUS

Za horami, za dolami

BANSKOBYSSTRICKÝ KRAJ

ÚDAJE O ORGANIZÁCIÍ

Krajská organizácia cestovného ruchu **Banskobystrický kraj Turizmus** (KOCR BBKT) bola založená a zapísaná do registra krajských organizácií cestovného ruchu Ministerstva dopravy SR, Sekcie cestovného ruchu, dňa 17.12.2018 na základe zápisnice z ustanovujúceho Valného zhromaždenia konaného dňa 11. 12. 2018, na ktorom bolo prítomných 7 zakladateľských subjektov.

Názov organizácie	Banskobystrický kraj Turizmus
Forma organizácie	Krajská organizácia cestovného ruchu založená na základe Zákona č. 91/2010 o podpore cestovného ruchu.
Registrácia	Zapísaná v registri OCR Ministerstva dopravy SR pod číslom 31943/2018/SCR dňa 17.12.2018.
Sídlo	Nám. SNP č. 1, Banská Bystrica 974 01
IČO	52132072
DIČ	2120899022
Bankové spojenie	SK48 0900 0000 0051 5298 2616 – členský účet
	SK98 0900 0000 0051 6888 5060 – dotačný účet
Webové sídlo	www.zahoramizadolami.sk a www.dobrykraj.sk

ČLENSKÁ ZÁKLADŇA

	Zakladajúci členovia KOCR BBKT	Právna forma
1	Banskobystrický samosprávny kraj	Vyšší územný celok
2	Región Horehronie	Oblasťná organizácia cestovného ruchu
3	Stredné Slovensko	
4	Región Gron	
5	Región Banská Štiavnica	
6	Turistický Novohrad a Podpoľanie	
7	Dudince	

ORGÁNY KRAJSKEJ ORGANIZÁCIE CESTOVNÉHO RUCHU

V zmysle zákona č. 91/2010 Z.z. v z.n.p. o podpore cestovného ruchu, je najvyšším orgánom KOCR Valné zhromaždenie, ktorého členmi sú zástupcovia členských OOCR a zástupca VÚC. Štatutárnym orgánom KOCR je predseda, oprávnený konať v mene krajskej organizácie a je volený a odvolávaný na návrh predsedu VÚC. V mene krajskej organizácie o veciach určených stanovami je oprávnený konať aj výkonný riaditeľ krajskej organizácie.

V roku 2022 bolo konanie v mene KOCR BBKT zabezpečené nasledovne:

Orgán	Personálne obsadenie
PRESEDA	Ing. Mgr. Daniela Volenská, PhD.
VÝKONNÝ RIADITEĽ	Mgr. Petra Šuhajdová (do 13.12.2022) Ing. Zuzana Jóbová, PhD. (od 13.12.2022)

ORGANIZAČNÁ ŠTRUKTÚRA

V roku 2022 sa súčasťou organizačnej štruktúry KOCR BBKT stali traja stáli zamestnanci na pozíciách marketingový manažér, manažér produktov a ekonóm-účtovník.

Kategória zamestnancov	Zamestnanecký pomer	Rok 2022	Konkretizácia práce
Stáli zamestnanci	TPP	3	špecialista destinačného marketingu, manažér produktov, účtovník

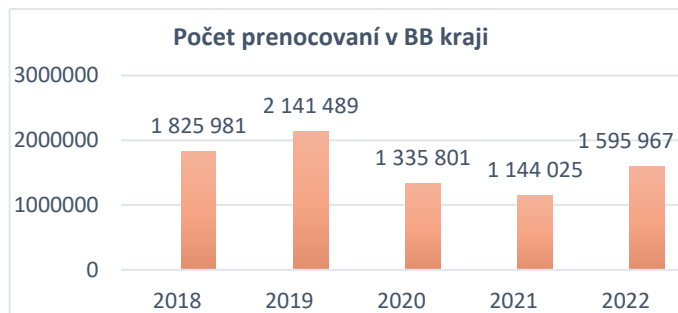
Výpomoc pri zabezpečovaní produktov cestovného ruchu	Dohoda o brigádnickej práci študentov	7	Produktová línia „Zážitkové vlaky“, podujatie EYOF (koordinovanie návštevníkov, predaj a ponuka výletov)
	Dohoda o pracovnej činnosti	3	Produktová línia „Zážitkové vlaky“, podujatie EYOF, komentované prehliadky hradov
	Dohoda o vykonaní práce	3	Produktová línia „Zážitkové vlaky“, podujatie EYOF, Sprevádzanie pri otvorení Thurzovho domu
Výpomoc pre podujatia	Dohoda o brigádnickej práci študentov	6	Kráľovská svadba na Pustom hrade
	Dohoda o vykonaní práce	7	Kráľovská svadba na Pustom hrade,
	Dohoda o vykonaní práce	1	Prezentácia na podujatí Dobrý trh
Marketingová výpomoc	Dohoda o brigádnickej práci študentov	1	Administratívne práce – destinačný marketing
	Dohoda o pracovnej činnosti	1	Napĺňanie webovej stránky, správa obsahu
	Dohoda o vykonaní práce	1	Prevádzka – administratívne a organizačné práce pri príprave podujatí

UKAZOVATELE VÝKONNOSTI UBYTOVACÍCH ZARIADENÍ DESTINÁCIE BANSKOBYSTRICKÝ KRAJ

UKAZOVATEĽ	Zdroj údajov	2022	2021	2020
	KOCR BBKT			
Počet prenocovaní	Členské obce OOCR	1 447 339	1 010 296	1 224 693
Vybraná daň z ubytovania	Členské obce OOCR	1 337 189 EUR	1 010 422 EUR	1 115 774 EUR
Počet ubytov. zariadení	Štatistický úrad SR	432	414	461
Počet lôžok v ubytov. zar.	Štatistický úrad SR	18 452	16 357	17 838
Tržby za ubytovanie s DPH	Štatistický úrad SR	N/A	N/A	33 165 278 EUR
	Banskobystrický samosprávny kraj			
Počet návštevníkov	Štatistický úrad SR	546 690	347 569	418 553
Počet prenocovaní	Štatistický úrad SR	1 595 967	1 144 025	1 335 801
Počet ubytov. zariadení	Štatistický úrad SR	695	681	625
Počet lôžok v ubytov. zar.	Štatistický úrad SR	27 216	25 605	22 524
Tržby za ubytovanie s DPH	Štatistický úrad SR	50 067 202 EUR	31 090 059 EUR	36 979 024 EUR
	SLOVENSKÁ REPUBLIKA			
Počet návštevníkov	Štatistický úrad SR	4 831 628	2 724 587	3 210 007
Počet prenocovaní	Štatistický úrad SR	12 719 545	8 169 505	9 790 597
Počet ubytov. zariadení	Štatistický úrad SR	4 829	4 667	4532
Počet lôžok v ubytov. zar.	Štatistický úrad SR	222 019	226 403	229 744
Tržby za ubytovanie s DPH	Štatistický úrad SR	433 756 693 EUR	237 421 878 EUR	276 881 440 EUR
	PODIEL DESTINÁCIE BANSKOBYSTRICKÝ KRAJ NA VÝKONNOSTI SLOVENSKEJ REPUBLIKY			
Počet návštevníkov	Vlastné spracovanie	11 %	13 %	13 %
Počet prenocovaní	Vlastné spracovanie	13 %	14 %	14 %
Počet ubytov. zariadení	Vlastné spracovanie	14 %	15 %	15 %
Počet lôžok v ubytov. zar.	Vlastné spracovanie	12 %	12 %	11 %
Tržby za ubytovanie s DPH	Vlastné spracovanie	11 %	13 %	13 %

Zdroj: Štatistický úrad SR, Oblastné organizácie cestovného ruchu na území BBSK

Schéma 1: Vývoj počtu prenocovaní návštevníkov

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2023

Schéma 2: Vývoj počtu návštevníkov

Štatistika výkonov v cestovnom ruchu poukazuje po dvoch rokoch negatívneho dopadu pandémie Covid-19 na nárast výkonov v roku 2022 v porovnaní s predchádzajúcim rokom. Celkový počet návštevníkov v kraji mal v medziročnom porovnaní rastúci trend, počet návštevníkov vzrástol o 57 % (546 690 návštevníkov). V roku 2022 bol však v porovnaní s rokom 2019 - obdobím pred pandemiou - stále zaznamenaný pokles celkového počtu návštevníkov o 26 %. Počet prenocovaní za rok 2022 bol na území BB kraja spolu 1 595 967, a tak v porovnaní s rovnakým obdobím roka 2021 zaznamenal nárast o 39 %. Zároveň však klesol počet prenocovaní v Banskobystrickom kraji o 25 % v porovnaní s rovnakým obdobím roka 2019.

Priemerný počet prenocovaní v BBSK za rok 2022 je na úrovni 2,9, čo znamená pokles oproti predchádzajúcemu roku (2021: 3,3), no zároveň je identický s rokom 2019 (2,9). Priemerný počet prenocovaní v BBSK v sledovanom období je vyšší ako priemer na národnej úrovni (2,6 počtu prenocovaní za SR).

ZAMERANIE ČINNOSTI

Hlavným cieľom aktivít krajskej organizácie cestovného ruchu Banskobystrický kraj Turizmus je rozvoj trvalo - udržateľného cestovného ruchu na území Banskobystrického kraja prostredníctvom tvorby a podpory produktov cestovného ruchu pod destinačnou značkou „Za horami, za dolami“. Náš hlavný cieľ vychádza z dlhodobého strategického cieľa, ktorým je zvyšovať počet prenocovaní a výber miestnej dane z ubytovania u samospráv v kraji. Tieto ciele KOČR BBKT napĺňala prostredníctvom úzkeho partnerstva s členskými oblasťnými organizáciami cestovného ruchu ako aj v spolupráci s Rozvojovou agentúrou BBSK, n.o. (RABBSK) a Banskobystrickým samosprávnym krajom.

Hlavné aktivity KOČR smerovali k naplneniu cieľa na rok 2022 a zároveň reagovali na pokračujúcu nepriaznivú situáciu, ktorá sa prejavila vo všetkých odvetviach hospodárstva vrátane cestovného ruchu. Naše aktivity sa v kontexte vývoja predchádzajúcich rokov zamerali na zmiernenie negatívnych dopadov doznievajúcej koronakrízy, vojnového konfliktu na Ukrajine a energetickej krízy na odvetvie cestovného ruchu a pokrývali najmä rozvoj nosných produktových línií kraja. Strategickou prioritou programu rozvoja cestovného ruchu na území kraja v súlade s PHSR kraja do roku 2030 je vytvárať podmienky pre rozvoj udržateľného cestovného ruchu a tým prispievať k zvyšovaniu ekonomickej, sociálnej aj environmentálnej odolnosti regiónov Banskobystrického kraja.

V roku 2022 podala KOČR BBKT v poradí tretiu žiadosť o dotáciu z rozpočtovej kapitoly Ministerstva dopravy SR na podporu rozvoja CR. Výška požadovanej a zároveň schválenej dotácie bola 131.513,42 Eur (v roku 2021: 106.300,00 Eur – bežné výdavky, 12 500 Eur – kapitálové výdavky, v roku 2020: 88.846,66 Eur - bežné výdavky).

Plán aktivít KOČR BBKT na rok 2022 bol spracovaný v súlade s oprávnenými položkami v zmysle dotácie MDV SR nasledovne:

1. Marketing a propagácia
2. Tvorba a podpora udržateľných produktov cestovného ruchu
3. Vzdelávacie aktivity zamerané na skvalitnenie a rozvoj destinácie
4. Tvorba a prevádzka rezervačného systému

Financovanie aktivít bolo realizované zo zdrojov dotácie MDV SR, ako aj z vlastných zdrojov KOČR BBKT.

1. MARKETING A PROPAGÁCIA

K nosným úlohám KOČR BBKT patria marketingové aktivity vrátane budovania imidžu a identity destinácie, a tiež komunikačnej podpory predaja konkrétnych produktov cestovného ruchu. Pri týchto činnostiach KOČR BBKT úzko spolupracuje s Rozvojovou agentúrou BBSK, n.o. (ďalej aj RABBSK), ktorá sa venuje najmä rozvojovým aktivitám, v spolupráci s členskými a partnerskými subjektami (Banskobystrický samosprávny kraj, OČR v kraji a ich členská základňa, miestne akčné skupiny ap.).

Aktivita Marketing a propagácia sa delí na nasledujúce podaktivity:

- 1.1. Edičná a videotvorba
- 1.2. Turistický informačný systém, PR komunikácia
- 1.3. Infocesty, Fam tripy a press tripy
- 1.4. Nákup mediálneho priestoru, reklamné plochy
- 1.5. Online marketing
- 1.6. Merkantil/merchandising

Pri realizácii podaktivít v rámci aktivity Marketing a propagácia sme naplnili účel a prínos realizovaných podaktivít, pričom išlo najmä o rast povedomia o destinačnej značke Za horami za dolami a zvýšenie jej rozpoznateľnosti na národnom a medzinárodnom trhu CR, budovanie pozitívneho imidžu a PR destinácie, aktívnu a cieľnú komunikáciu s cieľovými trhmi a rast informovanosti, budovanie pozitívneho vzťahu miestnych obyvateľov a návštevníkov k destinácii, či prezentáciu konkrétnej ponuky produktov CR vybraným cieľovým skupinám.

Účel a prínos podaktivít zameraných na kvantifikovateľné ukazovatele výkonu CR (nárast počtu prenocovaní, tržby ubytovacích zariadení, vybratá daň za ubytovanie) sa nám v roku 2022 podarilo naplniť, najmä vďaka ukončeniu nepriaznivej pandemickej situácie. Z dôvodu dlhotrvajúcich obmedzení v cestovnom ruchu v dôsledku protiepidemiologických opatrení bol síce zaznamenaný citeľný nárast merateľných ukazovateľov, avšak stále nedosiahol úroveň obdobia pred pandémiou. Na pomalšom raste a nepriaznivom vývoji situácie v CR sa v sledovanom období vo významnej miere podpísala vojna na Ukrajine a s ňou spojená celosvetová hospodárska kríza, inflácia a rast cien vstupov.

1.1. Edičná a video tvorba

Výsledkom realizácie danej aktivity bola tvorba imidžových tematických destinačných videí zameraných na prezentáciu nosných produktových línií kraja s cieľom upriamania pozornosti potencionálnych návštevníkov. Videá boli tematicky orientované na podporu vybraných tém a budú aj naďalej slúžiť na prezentačno-propagačné účely.

V oblasti video tvorby sme sa v roku 2022 zamerali na 3 témy, ktoré sme realizovali z dotácie MDVSR. Prvou aktivitou bola realizácia videa na tému „akčné leto v Banskobystrickom kraji“. Toto video dopĺňa štýlom a tematicky video materiál „akčná zima“, ktorý sme realizovali v roku 2021. Video akčné leto zachytáva aktivity a možnosti športového vyžitia a aktívneho trávenia voľného času v Banskobystrickom kraji. Rovnako ako zimné video, je spracované vo viacerých derivátoch a verziách, ktoré budú používané v rôznych komunikačných kanáloch /prezentácie, web, sociálne siete atď./ Nasadenie plánovaných spotov je naplánované na sezónu 2023.

Ďalšia aktivita v oblasti video tvorby bola venovaná vytvoreniu 5 videí výlučne pre kampaň na sociálnych sieťach. Tematicky videá doplnili kľúčovú letnú kampaň: „v Banskobystrickom kraji si každý nájde svoju srdcovku“. Videá zachytávajú konkrétne miesta, potulky, prehliadky, zážitky, či sprevádzanie históriou. Zásah kampane na sociálnej sieti Facebook bol viac ako 64 000 zobrazení.

Tretia aktivita smerovala k vytvoreniu dvoch krátkych videovizitiek regionálnych producentov, ktorí sú súčasťou projektu REGIONÁLNE PULTY. V tomto projekte sa venujeme podpore lokálnych producentov z Banskobystrického kraja a to ako z hľadiska predaja ich produktov tak z hľadiska marketingovej podpory.

1.2. Turistický informačný systém, PR komunikácia

V rámci aktivity sme sa zameriavali na:

- Zabezpečenie prezentačno-propagačných nástrojov, ktoré sú určené na podporu prezentácie na verejných podujatiach určených pre širokú verejnosť. Nástroje svojim vizuálnym prevedením propagovali destináciu a cielili k zvýšeniu rozpoznateľnosti destinácie a k podpore produktov CR pod destinačnou značkou „Za horami, za dolami.“ Z hľadiska zamerania išlo roll-upy a stojany (so všeobecným zameraním v dizajne „Za horami za dolami“ a v produktovej línii šport na podporu rozvoja biatlonu) a z hľadiska využiteľnosti sa nástroje využívali pri PR eventoch, medializáciách, tlačových konferenciách, veľtrhoch, prezentáciách a pri tematických aktivitách na podporu rozvoja CR.
- Budovanie imidžovej a produktovej fotodatabázy destinácie, ktorá slúžila na prezentačno - propagačné účely so zameraním na top atraktivity kraja. Fotomateriál sa využíval na prezentáciu na sociálnych sieťach, webe, v tlačových výstupoch a materiáloch, v online a offline kampaniach, pri tvorbe produktov – zážitkov v ponuke ZHZD a na podporu projektu Regionálne pulty. Tvorba fotobanky – imidžovej fotodatabázy je dôležitou súčasťou kvalitného marketingového obsahu, pričom fotografie sú využité na všetky marketingové výstupy KOČR (online a offline), ciele na rôzne skupiny (rodiny s deťmi, mladá aktívna generácia, stredná generácia v produktívnom veku, seniori, odborné publikum ap.).

Rozšírili sme foto-databázu pre jednotlivé nosné produktové línie kraja, a to:

- akčné leto na tému „aktívny oddych v Banskobystrickom kraji“,
- tajomné hrady (fotenie podujatí Pohronskej hradnej cesty, konkrétne podujatia Kráľovská svadba na Pustom hrade vo Zvolene, či Signál na hradoch),
- zážitkové vlaky: doplnili sme fotobanku o fotky historických zážitkových vlakov a vlakových podujatí, ktoré sme podporovali alebo sme boli spoluorganizátorom /150 výročie trati Zvolen – Fiľakovo/,

- s cieľom komunikovať dizajnový merch (dizajnový tovar) Za horami, za dolami sme vytvorili sériu fotografií, ktoré sú nevyhnutným základom pre komunikáciu (plechové hrnčeky, funkčné čelenky, voskoobaly, fľašky na turistiku a samostatnou akciou bolo fotenie tašiek a rucksakov, ktoré vznikli procesom upcycling, pričom projekt mal aj charitatívny rozmer),

- rozšírili sme aj fotobanku zo strategického projektu Banskobystrického kraja – Národného biatlonového centra v Osrblí. Podieľame sa na vybraných marketingových aktivitách NBC, nakoľko cieľom kraja je rozvíjať túto lokalitu, z toho

dôvodu, že má potenciál hostiť veľké medzinárodné podujatia, čo by malo pozitívny vplyv na počet prenocovaní v kraji ako v zimných, tak aj v letných mesiacoch. Práve v roku 2023 sa v tomto areáli uskutočnia Majstrovstvá sveta v letnom biatlone, preto je v záujme kraja vyvíjať aktivity na jeho marketingovú, ale aj technickú podporu.

- Regionálne: tento projekt je zameraný na podporu lokálnych producentov z Banskobystrického kraja a to ako marketingovú, tak aj podporu predaja produktov cez e-shop alebo vo fyzických regionálnych pultoch. Nezameriavame sa len na fotografie produktov ale aj producentov v ich prostredí alebo pri ich tvorbe.

- Preklady, korektúry, tlmočenie

Zámerom podaktivity bolo zabezpečiť jazykové preklady pre potreby marketingových a komunikačných výstupov KOČR BBKT. Cieľom bolo osloviť aj cieľové publikum v zahraničí, prioritne sme realizovali preklady textov na web „zahoramizadolami“ do anglického jazyka. Súčasťou aktivity bol aj preklad tlačových správ a príspevkov na sociálne siete týkajúcich sa získania značky European Heritage Label pre 12 gotických kostolov v regióne Gemer a Malohont. Prekladali sme aj PR výstupy pri príležitosti vytvorenia rozšírenej reality na hrade Revište. Obidve tieto aktivity sú veľmi významným počínom /kostoly sú prvou lokalitou na Slovensku, ktorá získala toto prestížne ocenenie/, preto sme tlačové správy k nim ako aj informácie na webe zahoramizadolami.sk a sociálnych sieťach prekladali do angličtiny a maďarčiny.

Prekladateľské služby do anglického a maďarského jazyka sme využili aj pri tvorbe spoločného propagačného materiálu s Nógradskou župou v Maďarsku, ktorého témou sú atraktivity cestovného ruchu na oboch stranách Ipľa, na území kde sa stretávajú Banskobystrický kraj a Nógradská župa.

Medializácie noviniek v ponuke cestovného ruchu v Banskobystrickom kraji

KOČR BBKT v spolupráci s tlačovým oddelením BBSK systematicky spolupracuje a informuje médiá o plánovaných aktivitách a dôležitých momentoch v oblasti cestovného ruchu. Jednou z podstatných mediálnych aktivít sú aj tzv. medializácie rozvojových zámerov. Ide o projekty hradené z členského príspevku RABBSK, n.o. do oblastných organizácií cestovného ruchu v kraji. Zrealizované projekty sú slávnostne otvárané/sprístupnené verejnosti a následne medializované vydaním správy, čím sú garantované početné mediálne výstupy. Všetky aktuálne informácie sú pravidelne zverejňované v sekcii novinky: <https://kocr.dobrykraj.sk/novinky/>.

V témach, ktoré má v gescii Banskobystrický kraj Turizmus a oblasť cestovného ruchu evidujeme za rok 2022 viac ako 740 mediálnych výstupov (rok 2021: 420 mediálnych výstupov). Ich rozdelenie podľa dominantných tém prezentuje tabuľka:

KOČR úzko spolupracuje s OOCR a RABBSK pri realizácii a následnej medializácii tzv. rozvojových zámerov – projektov na podporu produktovej ponuky kraja, ktoré majú za cieľ zvyšovať návštevnosť kraja a prenocovania. V roku 2022 sa medializovalo 28 zrealizovaných rozvojových zámerov, vo všetkých regiónoch kraja.

Región	Rozvojový zámer	Región	Rozvojový zámer	REGIÓŇ	ROZVOJOVÝ ZÁMER
Gron	Obnova Horného kaštieľa v Žarnovici – III. Etapa	Podpoľanie	Lyžovanie v lete v obci Látky	Novohrad	Lučenec včelími očami
Novohrad	Archeologický komplex Strieborná	Gemer	Rozprávková Revúca	Gemer	Zriadenie expozície Banského múzea v Hnúšti
Stredné Slovensko	Rozšírenie ponuky informačného centra Slovenská Ľupča	Novohrad	Kemping Dolná Strehová	Gemer	Rekonštrukcia Zvonice na barokovej Kalvárii v Rožňave
Horehronie	Interaktívne IC Brezno "Spoznaj región Horehronie na kolesách"	Novohrad	Remeselný pitvor	Novohrad	Zlepšenie využitia historického potenciálu obce Divín pre účely poznávacieho a zážitkového cestovného ruchu
Gemer	Náučná lokalita SNP - Bojisko Dielik	Stredné Slovensko	Zážitkové ubytovanie – kráľovské stany	Novohrad	Skvalitnenie a zatraktívnenie splavu rieky Ipeľ
Novohrad	Maketa mesta Lučenec	Gemer	Parkovisko Muráň + cyklobiačka v obci	Podpoľanie	Návrat k autentickým hodnotám - obnova stĺpu v Podpollanskom múzeu
Novohrad	Praveká pec do stredovekého hradu	Gemer	Vyhliadka nad Železnikom	Podpoľanie	Turistická ubytovňa rekreačného a športového areálu v Hriňovej
Horehronie	Sauna Šumiac	Horehronie	Horehronie na dvoch kolesách	Región Banská Štiavnica	Plaváreň na Klingeri – II. etapa
		Gemer	Zážitkové ubytovanie v kaštieli v Jelšave	Stredné Slovensko	Letecký simulátor pre múzeum máp v Kyncefovej
		Novohrad	Lučenec včelími očami	Gron	Obnova tradičnej slamenej strechy Fabkovie domu v Brehoch

1.3. Infocesty fam tripy a press tripy

- Spolupráca s influencerami v online priestore a na sociálnych sieťach

V roku 2022 sme sa zamerali na spoluprácu s bloggermi praveslovenske.sk a s influencerom a fotografom „Borievsky Photography“. Výstupmi spolupráce boli príspevky na sociálnych sieťach influencerov zamerané na prezentáciu a propagáciu vybraných atraktivít v kraji a boli výsledkom ich absolvovanej infocesty v BB kraji.

- Infocesty, press tripy, fam tripy

V septembri 2022 zorganizovala KOČR infocestu s vybranými zástupcami médií (portálu Topky.sk a Dromedar.sk, Rádio Slovensko, časopisu Čarovné Slovensko a Život, regionálne noviny MY) a s fotografom a influencerom (Boris Michalíček /Borievsky Photography) za účelom prezentácie menej známych ale atraktívnych miest kraja. Počas trojdňovej cesty sme prešli regióny Gemer a Malohont, Novohrad a Hont. Novinárom sme predstavili unikátne projekty v týchto regiónoch, ktoré zviditeľňujú náš kraj a jeho regióny za hranicami Banskobystrického kraja aj Slovenska: - kostol v Šiveticiach, kde sme predstavili prvú slovenskú lokalitu, ktorá získala značku European Heritage Label, - projekt Prepni na Revúcu /hlavné mesto kultúry 2022 – 2023/, - lokálnu gastronómiu /gemerské guľky v obci Rákoš/, - prešli sme najdlhší cyklotunel

v Európe, ktorý je súčasťou tzv. Gemerských spojok, - navštívili sme Coburgovský kaštieľ v Jelšave, projekt revitalizácie Starej školy v Kokave nad Rimavicou (sklárska tradícia regiónu Novohrad).

V decembri 2022 sme s partnerom praveslovenske.sk zrealizovali ďalšiu infocestu a navštívili 7 miest v Banskobystrickom kraji, napísali o miestach, ktoré sa oplatí navštíviť blogy a vytvorili fotoreportáže, ktoré uverejnili na webe praveslovenske.sk Cieľom spolupráce bolo ukázať, čo zažiť v zime v Banskobystrickom kraji, pričom cielene sme sa zamerali na aktivity nesúvisiace s pobytom v zasnežených horách. Praveslovenske.sk navštívili tieto miesta v našom kraji: Nová Baňa, banícky náučný chodník, rozhľadňa Háj a via ferratový areál, hrad Revište a rozšírená realita ako atraktívna forma prezentácie histórie cez moderné technológie, okolie Banskej Štiavnice, lokalita Červená studňa a obec Horná Roveň s jedinečnou šachtou, zamerali sme sa aj na múzeá, konkrétne expozíciu Tranzithistory v Stredoslovenskom múzeu v Banskej Bystrici, zážitkovú expozíciu Thurzo – Fugger v banskobystrickom Barbakane, či novú expozíciu v Hodinovej veži v Brezne.

1.4. Nákup mediálneho priestoru, reklamné plochy

Za účelom prezentácie produktovej ponuky Banskobystrického kraja a na budovanie imidžu turistickej destinácie Za horami za dolami realizovala KOČR BBKT offline marketingové kampane, zamerané na nákup mediálneho priestoru v tzv. offline médiách (časopisy, magazíny, printové periodiká, vysielač čas v rádiu, ev. v televízii ap. ako aj nákupu reklamných plôch na strategických miestach z hľadiska prezentovanej ponuky (plochy /billboardy, citylighty, bigboardy).

Obsahovo boli komunikované témy zamerané na propagovanie destinačnej ponuky kraja a jeho turistických atraktivít. Umiestnenie na Slovensku bolo cielene najmä na krajské mestá SR v Bratislavskom, Nitrianskom a Trnavskom kraji. V roku 2022 sme prvýkrát išli s outdoorovou reklamou aj do východnej časti Českej republiky, konkrétne do regiónov Zlínsko, Ostravsko, Brnensko a Znojensko.

Aktivity nákupu reklamných plôch na strategických miestach smerovali k celoročnému prenájmu bigboardu pri vstupe do BB kraja na rýchlostnej ceste R1 v smere od Bratislavy, ktorý symbolizuje vstupnú bránu do destinácie. Realizovali sme tiež billboardovú kampaň v týchto hlavných témach/vizuáloch: hybaj na bežky, akčná zima v BB kraji má veľa podôb, srdcovka /kľúčová letná kampaň, v BA, TT, NR a BB kraji/ a billboardy pred podujatím Kráľovská svadba na Pustom hrade vo Zvolene a Glgáč na hrade Revište. V decembri prebiehala OOH kampaň v témach: akčná zima v BB kraji, hybaj na

bežky a svetové podujatia v BB kraji, ktoré sa majú konať v zime 2022/2023 (IBU CUP -biatlon, Biela stopa na Skalke pri Kremnici - jubilejný 50. ročník, Majstrovstvá Európy v ski maratóné – Euroloppet, MS v skialpe veteránov-Chopok Juh. Výsledkom aktivity je zvyšovanie povedomia o produktovej ponuke u cieľového publika, propagácia významných podujatí v kraji, propagácia portálu zahoramizadolami s komplexnou produktovou ponukou.

Aktivity nákupu mediálneho priestoru v offline médiách zahŕňali spoluprácu s časopisom Čarovné Slovensko, ktorý je tematicky zameraný na predstavovanie krás, histórie, zaujímavostí, tradícií a gastronómie na Slovensku. V reportáži „3 dni v Banskobystrickom kraji“ sme sa venovali prezentácii zážitkov, ktoré si môžu návštevníci kraja kúpiť cez destinačný portál Banskobystrického kraja www.zahoramizadolami.sk. Zároveň sme nadviazali na hlavný komunikačný koncept letnej sezóny 2022 - srdcovky. Vzhľadom na obmedzené kapacity nie je možné venovať priestor všetkým regiónom v prípade tejto reportáže sme predstavovali aktivity v regióne stredné Pohronie /zážitky: nočný Šášov, po stopách baníkov, nová detská ferrata, rozhľadňa Háj či záhradný les/, Podpoľaniu /sprevádzané výlety v biosférickej rezervácii Poľana a skalolezenie/. Gemer a Horehronie sme predstavili cez tematickú cestu, ktorá ich spája – Železnú Coburgovskú cestu. A na záver sme predstavili možnosti splavovania lpeľ v regióne Novohrad.

Využili sme priestor na inzerciu v publikácii s turistickými atrakciami Cestovný informátor, kde sme komunikovali historické zážitkové vlaky v Banskobystrickom kraji. Z dotačných zdrojov sme hradili aj inzerciu v Novom čase, kde témou bola pozvánka na podujatie Glgáč, ktoré sme organizovali už druhý krát na hrade Revište. Inzerciu v printových médiách, konkrétne v časopise Biker, sme využili aj na komunikáciu cykloturistickej ponuky v našom kraji a na promo výzvy Hybaj na Bajk formou PR článku. Okrem výzvy Hybaj na bajk sme predstavili aj platformu outdooractive implementovanú v destinačnom webe Banskobystrického kraja www.zahoramizadolami.sk s bohatou ponukou tipov na cyklovýlety s detailnými technickými parametrami jednotlivých trás.

1.5. Online marketing

V súčasnej dobe dominancie online prostredia ide o nosný nástroj propagácie a prezentácie ponuky v destinačnom marketingu. Primárnymi nástrojmi online marketingovej komunikácie sú profily na sociálnych sieťach (najmä Facebook, Instagram, Youtube), web stránka zahoramizadolami.sk a web stránky k vybraným produktovým líniám (pohronskahradnacesta, regionalnepulty, zazitkovevlaky ai.). Na sociálnych sieťach sme účinne využívali i tzv. sponzorovanú reklamu a propagovaný obsah sa tak dostal k jeho cieľovej skupine. Využívali sme tiež možnosť prezentácie cestou nákupu mediálneho priestoru na online portáloch (vyhľadávač Google, webbannerová reklama ap.)

V rámci aktivity sme sa zamerali na nasledovné marketingové aktivity:

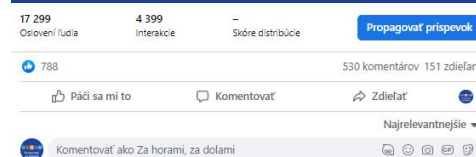
- Sponzorované príspevky na sociálnych sieťach, cielené online marketingové kampane a PPC kampane na sociálnych sieťach a v online priestore s tematickým obsahom prezentujúcim:
  - ponuku a produkty cestovného ruchu destinácie
  - eventy a podujatia v kraji
  - celkový imidž destinácie
- Online marketingové aktivity: online PR články, inzercie, prezentácia na online portáloch

Sponzorované príspevky na sociálnych sieťach cielené online marketingové kampane na sociálnych sieťach a v online priestore s konkrétnym tematickým obsahom:

KOCR BBKT pracuje s viacerými profilmi na sociálnych sieťach, na Facebooku: Za horami za dolami, Regionálne pulty, Pohronská hradná cesta, Zážitkové vlaky (Zbojnicky, Banický, Horehronský expres), Banskobystrický kraj Turizmus. Na Instagrame je to profil: Za horami za dolami, profil Regionálne pulty a profil Pohronská hradná cesta. Účinným

a efektívnym nástrojom komunikácie je prezentácia a propagácia prostredníctvom sociálnych sietí, s využívaním sponzorovaných príspevkov a google ads. Cieľom finančnej podpory uverejnených príspevkov bolo okrem prebiehajúcej imidžovej komunikácie značky Za horami, za dolami a jej prepojenie s Banskobystrickým krajom aj priamo predaj zážitkov z našej ponuky. Okrem sponzoringu príspevkov sme sa zamerali na profesionálnu správu reklamných kampaní na sociálnych sieťach Facebook a Instagrame z hľadiska geografického aj socio–demografického cielenia jednotlivých kampaní

Letná online kampaň „srdcovka“ na sociálnych sieťach nám priniesla takmer 5 miliónov impresií. Z toho 3,4 mil. bolo prostredníctvom platenej kampane, 1,2 mil. bolo organických a virálnych impresií a takmer 400 tis. bolo impresií na ostatných príspevkoch v kampani. Kampaň priniesla takmer 150 tis. interakcií /komentárov, lajkov, uložení alebo zdieľaní príspevkov atď./ Za dva a pol mesiaca kampane sa zvýšil počet sledovateľov facebook profilu o 13 %.

Za horami, za dolami
Cestovný sprievodca

Zobrazit štatistiky a reklamy

Propagovať príspevok

227

Komentáre: 4 Zdieľania: 9

Vzhľadom na úspešnosť letnej kampane sme sa rozhodli pokračovať v kampani „zimná srdcovka“, kde sme prispôbili vizuál zimným aktivitám a realizovali kampaň na sociálnych sieťach. Kampaň priniesla viac ako 1 mil. zobrazení a takmer 7 500 interakcií. Spravujeme profily Za horami, za dolami (FB: 15 127 fanúšikov, nárast o 29 %), Banskobystrický kraj Turizmus (zameranie na B2B komunikáciu, 623 fanúšikov, nárast o 43 %), profil Vlakom za zážitkom (zlúčenie samostatných profilov jednotlivých expresov, 3300 fanúšikov, nárast o 194 %), Regionálne pulty (FB: 4900 fanúšikov, nárast o 26 %) a Pohronská hradná cesta (FB: 4000 fanúšikov, nárast o 83 %). Profil na Instagrame (ZHSD má 4 600 sledovateľov - nárast o 30%, a Regionálne pulty má 670 sledovateľov, nárast o 186 %).

Počas celého roka sme realizovali „Pay per Click“ kampane s cieľom predaja zážitkov a regionálnych produktov, dostupných v e-shope na www.regionalnepulty.sk Web za horami, za dolami zaznamenal medziročný nárast počtu unikátnych návštevníkov o 46 % (na 260 tis. Používateľov). Web regionalnepulty.sk vykazuje v roku 2022 počet návštevníkov 62 tis. Najintenzívnejšie prebiehala „pay per click“ kampaň počas letných mesiacov a v priebehu mesiacov máj – september naše google/PPC/ reklamy dosiahli 7,5 mil. zobrazení, viac ako pol milióna kliknutí, čo je 7,5 %-ná miera interakcie.

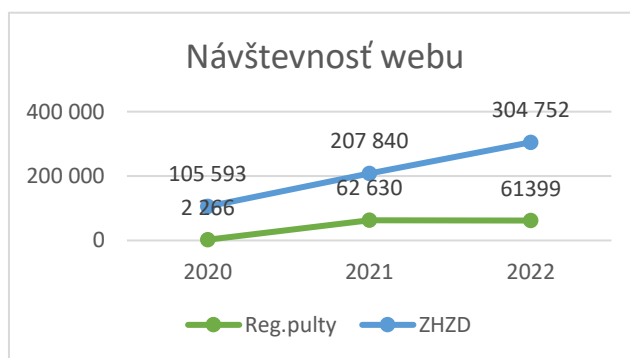
Online PR články, inzercie, prezentácia na online portáloch

Tento spôsob propagácie sme využili na marketingovú podporu vybraných produktov a podujatí realizovaných v BB kraji. Okrem podpory konkrétnych eventov (napr. Kráľovská svadba na Pustom hrade) sme sa zamerali aj na výzvy Hybaj na Bajk a Hybaj na bežky a na promo zážitkov, ktoré predávame na destinačnom portáli Banskobystrického kraja www.zahoramizadolami.sk. V závislosti od cielenia jednotlivých PR článkov sme na propagáciu podujatí využívali rôzne online platformy (cas.sk – expozícia Tranzithistory v Stredoslovenskom múzeu, www.slovenka.zenskyweb.sk – podujatia k línii Tajomné hrady a cyklovýzvy, www.lexikon.sk – historické zážitkové vlaky, hikemates.sk – ponuka Outoractive, snowmagazin.sk – výzva Hybaj na bežky, a tiež PR článok v českých Hospodárskych novinách)

Sledované marketingové ukazovatele webu a profilov na sociálnych sieťach:

Návštevnosť webu zahoramizadolami.sk bola v roku 2022 na úrovni 304 752 sledovateľov (medziročný nárast o 47%) a webu regionalnepulty.sk na úrovni 61 399 sledovateľov (medziročný pokles o 2%). Medziročný vývoj dokumentuje nasledovné grafické znázornenie :

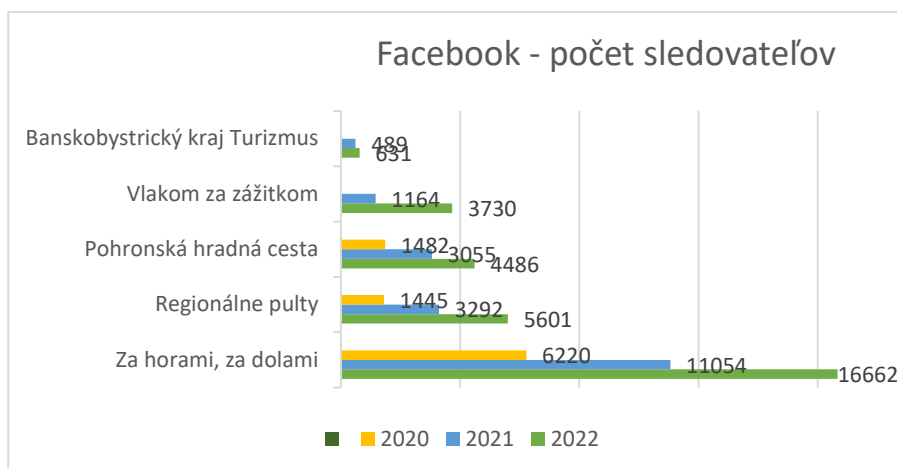

Organizácia aktívne komunikuje aj prostredníctvom sociálnych sietí (Facebook, Instagram, Youtube ai.), spravujeme profily Za horami, za dolami (FB: 16 662 fanúšikov, nárast o 51 %), Banskobystrický kraj Turizmus (zameranie na B2B komunikáciu, 631 fanúšikov, nárast o 29 %), profil Vlakom za zážitkom (zlúčenie jednotlivých expresov, 3 730 fanúšikov, nárast o 220 %), Regionálne pulty (FB: 5 601 fanúšikov, nárast o 70%) a Pohronská hradná cesta (FB: 4 486 fanúšikov, nárast o 47 %). Profesionalizovaný profil na Instagrame (ZHZD a Regionálne pulty) mal za sebou druhý rok úspešného fungovania, ZHZD má 4 627 sledovateľov, RP má 715 sledovateľov a PHC 418 sledovateľov.

Počet sledovateľov na sociálnych sieťach (Facebook, Instagram) za rok 2022 podľa jednotlivých profilov:

Vývoj počtu sledovateľov na sociálnej sieti Facebook za posledné tri roky:

1.6. Merkantil/merchandising, prezentačno – propagačné predmety

Nákup prezentačno-propagačných predmetov napomáhal k podpore budovania imidžu destinácie a zapamätateľnosti destinačnej značky Za horami za dolami, ako aj jej vybraných produktových línií. Obstarali sme predmety, ktoré slúžili na účely zatriktívnenia výhier v súťažiach realizovaných v online priestore (Hybaj na bajk, Hybaj na bežky, Čo je tvoja srdcovka ap.) alebo na rôznych podujatiach (EYOF, Deň otvorených dverí v Osrblí ai.). Taktiež sú určené pre partnerov, oficiálne návštevy a delegácie, ktorým prezentujeme turistickú ponuku kraja. Snažili sme sa využívať regionálne, ručne robené výrobky s príbehom, ktoré sú z dielne producentov zahrnutých v projekte Regionálne pulty a z tradičných merkantilových výrobkov uprednostňujeme ekologické predmety (napr. recyklované pero, tašky ap.). V roku 2022 sme zabezpečili vybrané uvítacie predmety pre klientov zážitkového expresu Za horami za dolami, náramky v dizajne ZHZD na označenie klientov vlaku, darčekovú tašku v dizajne ZHZD s viacúčelovým využitím. Pre rodiny s deťmi a mladšiu generáciu sme vytvorili pexeso s top atraktivitami kraja, v dizajne ZHZD, ktoré slúži na prezentačno – propagačné ako aj náučné účely a je vhodným doplnkom na rôznych akciách ako darčekový predmet. Upomienkové predmety z dielne regionálnych výrobcov sme obstarali za účelom hodnotnejších darčiekov do súťaží, ako pozornosť pre partnerov a oficiálne návštevy, s cieľom podpory regionálnych producentov (ručne robené mydlá, vianočné ozdoby zo sociálneho podniku, drevené výrobky ap.).

2. TVORBA A PODPORA UDRŽATEĽNÝCH PRODUKTOV CESTOVNÉHO RUCHU

Aktivity v oblasti tvorby a podpory udržateľných produktov CR zahŕňajú organizáciu, spoluprácu alebo partnerstvo na realizovaní:

- o kultúrno – historických podujatí v nosnej produktovej línii Tajomné hrady, s dôrazom na osvetu a vzdelávanie návštevníkov.
- o podujatí, ktoré korešpondujú alebo priamo rozvíjajú nosné produktové línie kraja.

Pri výbere podujatí, ktorých sa KOOCR stáva partnerom /spoluorganizátorom/, berie KOOCR ohľad najmä na udržateľnosť podujatia, jeho bezprostrednú nadväznosť na produktové línie v kraji, jeho prínos k rozvoju regiónu a miestnej komunity, ako aj ekonomický prínos v podobe potenciálu prilákať do regiónu návštevníkov. Z hľadiska geografického významu ide o podujatia najmä nadregionálneho až národného významu. Účelom aktivity je podporovať a prispievať k tvorbe atraktívnej ponuky produktov cestovného ruchu s dôrazom na ich udržateľnosť a rozvoj nosných produktových línii kraja.

- o Organizované kultúrno-historické podujatia v nosnej produktovej línii Tajomné hrady

Produktová línia Tajomné hrady patrí v Banskobystrickom kraji k top etablovaným a najviac rozvíjaným produktovým líniam, ktorým sa KOOCR BBKT v spolupráci so širokým okruhom partnerov (OOCR, združenia na záchranu hradov, SNG, Archeologický ústav SAV v Nitre, samosprávy ap.) venuje aj v aktívnej pracovnej skupine. Aj v roku 2022 sa pokračovalo v realizovaní komentovaných prehliadok na hradných lokalitách (Zvolenský zámok, Pustý hrad, Šášov, Revište či Biskupský kaštieľ v žiari nad Hronom), ale aj prehliadky tzv. zaniknutých hradov PHC a to Peťuša, Breznica, Rudno a Teplica a konali sa tri významné organizované podujatia: Signál na hradoch; Glgáč – slávnosť hrnčiarov na hrade Revište a Kráľovská svadba na Pustom hrade vo Zvolene.

V marci 2022 sa uskutočnil druhý ročník podujatia **Signál na hradoch**, počas ktorého sa organizátori rozhodli zapojiť aj lokality, ktoré nie sú súčasťou projektu Pohronská hradná cesta, ale v minulosti plnili významnú úlohu v roli signalizácie. Okrem Pustého hradu vo Zvolene, hradov Revište a Šášov, či zaniknutých hradov Peťuša, Žakýl a Teplica, sa tak v roku 2022 organizátori rozhodli zapojiť aj vrch Sitno, vartovku nad Krupinou a k vysielaniu svetelného signálu sa pridal aj Zvolenský zámok. Ide o obľúbené podujatie, ktoré čiastočne nadväzuje na udalosti, ktoré sa odohrali v roku 1564, kedy zasadala vojenská rada v Banskej Štiavnici a nariadila vybudovanie signalizačných miest, ktoré by varovali pred nájazdmi tureckých vojsk do stredoslovenskej banskej oblasti.

V máji 2022 sa uskutočnilo podujatie **Glgáč – hrnčiarška slávnosť na hrade Revište**, ktoré realizovala KOČR BBKT ako spoluorganizátor, hlavným organizátorom je OOCR Gron. Druhý ročník podujatia sa už konal bez protipandemických opatrení a navštívilo ho približne 500 návštevníkov. Zámerom podujatia je ukázať návštevníkom tvár hrnčiarkeho remesla prostredníctvom hrnčiarokych dielní a ateliérov z rôznych kútov Slovenska, ktorí tu prezentujú svoju tvorbu a návštevníkom zároveň umožnia dotknúť sa hrnčiarkeho remesla vlastnými rukami. Ambasádorom Regiónu Gron, a zároveň celého podujatia je hrnčiar Ján Fiala z obce Brehy. Hrnčiarstvo má v

tejto obci dlhodobú tradíciu a v minulosti tam pôsobil až 80 hrnčiarov. Okrem samotnej prezentácie hrnčiarov bol pre návštevníkov pripravený aj bohatý sprievodný program, o ktorý sa postarala historická skupina Rytieri Vir fortis zo Zvolena, kaukliarsky program Šašo Kubo, tvorivé dielne, pre deti, ukážky sokoliarskeho umenia ai. Hradný pán a súčasne predseda Združenia na záchranu hradu Revište, Ratibor Mazúr, zase divákovi sprostredkoval históriu hradu počas organizovaných komentovaných prehliadok priamo na podujatí. KOČR okrem propagácie podujatia zabezpečila aj prepravu pre návštevníkov, tvorbu propagačného materiálu, vybrané umelecké vystúpenia a prezentácie remesiel.

Kráľovská svadba na Pustom hrade vo Zvolene – v auguste 2022 sa konal už tretí ročník tohto podujatia, ktoré organizuje OOCR Stredné Slovensko s partnermi (Mesto Zvolen, Rytieri z Pustého hradu ap.), pričom KOČR BBKT je spoluorganizátor podujatia. Reprodukcia kráľovskej svadby na Pustom hrade – s hlavným motívom, kde Konštantia, dcéra kráľa Bela IV. si na Pustom hrade pri Zvolene zobrala Leva, syna haličského kniežata Danila, pred viac ako 750 rokmi – sa uskutočnila prvýkrát v roku 2020. Aj napriek protipandemickým opatreniam malo podujatie veľký úspech, čo primälo organizátorov k rozhodnutiu spraviť z Kráľovskej svadby tradičné podujatie na strednom Slovensku, v Banskobystrickom kraji. Cieľom podujatia je prostredníctvom reálnej udalosti z minulosti priblížiť verejnosti významnú históriu regiónu. Súčasťou podujatia je samotný slávnostný akt kráľovskej svadby, ale aj aktivity, ktoré predstavujú bežný život na stredovekom hrade. Najatraktívnejším bodom programu, najmä pre detských divákov, bolo dobýjanie stredovekého hradu.

Samotnému aktu kráľovskej svadby predchádzal sprievod svadobnej družiny, ďalší program obsahoval aj vystúpenie sokoliarov, šermiarske súboje o ruku princeznej, detský kútik s hrami, kaukliarom, tvorivé dielne či lukostrelecký turnaj. Nechýbali ani dobové tance a stredoveká hudba. Sprievodný program v areáli pozostával aj z bábkového predstavenia Šašo a kráľ, či možnosti vyskúšať prácu šikovných remeselníkov na hrade. Podujatie navštívilo cca 700 návštevníkov. KOČR BBKT zabezpečila okrem marketingovej podpory podujatiu aj tlač a distribúciu plagátov, tvorivé dielne, prenájom pódia a techniky, divadelné vystúpenie, historické vystúpenie.

o Organizované udržateľné podujatia v nosných produktových líniách kraja

Hronsekanie – ide o etablované letné podujatie, ktorého organizátorom je OOCR Stredné Slovensko a každoročne sa teší veľkej obľube a návštevnosti širokej verejnosti. Podporuje produktovú líniu Stopy dejín a približuje historické obdobie stredoveku a život v dávných dobách. Súčasťou podujatia je pútavý program pre návštevníkov, so zameraním na rodiny s deťmi. Zahŕňa dobový tábor, detské atrakcie, rytiersku dráhu či šermiarske predstavenia. Podujatie ponúka jedinečnú možnosť prehliadky Soosovsko-Géczyovského kaštieľa v obci Hronsek, lukostreľbu či hľadanie najlepšieho bojovníka.

Európsky olympijský festival mládeže (EYOF) v Banskej Bystrici – je najväčším európskym multišportovým podujatím pre mladých športovcov vo veku od 14 do 18 rokov. Letná verzia sa konala v júli v Banskej Bystrici a na športoviskách v blízkom okolí mesta, za účasti 2302 športovcov z 48 krajín. Súčasťou podujatia boli viaceré sprievodné programy, vrátane zriadenej fanzóny pod pamätníkom SNP v Banskej Bystrici. KOČR BBKT v spolupráci s partnerskými OOCR mala vo fanzóne vytvorený prezentačný priestor, kde predstavovala širokej verejnosti, návštevníkom podujatia i samotným športovcom a sprievodným športovým výpravám top atraktivity kraja a ponúkla možnosť zakúpiť si aj výlet do blízkeho okolia za atraktívnym programom. Program jednotlivých výletov bol vyskladaný tak, aby ponúkal zaujímavé zážitky a bol prispôsobený aj pre zahraničných návštevníkov (účastníkov EYOF): prehliadka Gotických kostolov, národného parku Muránska planina, detská ferrata Zvonička, návšteva planetária. Cyklodreziny na Horehroní a cesta lanovkou na Chopok, návšteva farmy na výrobu syrov Hiadlovský, návšteva Kremnice spojená s ochutnávkou gastro špecialít.

Produktová línia Zážitkové vlaky je top prioritnou líniou v BB kraji v rámci rozvoja cestovného ruchu. Zahŕňa spoluprácu s vlakovými združeniami a prevádzku historických tematických vlakov so sprievodným programom, prostredníctvom

ktorého sa pasažieri dozvedia mnohé zaujímavosti o regióne a jeho ponuke.

Už štvrtú letnú sezónu patrili Zážitkové vlaky medzi najobľúbenejšie a najpopulárnejšie produkty cestovného ruchu v Banskobystrickom kraji. Aj tento rok bola produktová línia rozšírená a doplnená o novinky: ide o tzv. Sklársky expres v Novohrade a absolútnou novinkou bol aj viacdňový expres Za horami za dolami. Trasa historicky prvého viacdňového zážitkového vlaku viedla miestami: Banská Bystrica – Slovenská Ľupča – Červená Skala – Turňa nad Bodvou – Lenartovce – Číž – Filákov – Kremnica – Banská Bystrica a previezla takmer 50 pasažierov. Súčasťou jazdy bol bohatý sprievodný program v každej zo zastávok (napr. Slovenská Ľupča – prehliadka hradu, návšteva Farmy Hiadlovských; Červená skala – prehliadka historicky najstaršej sauny v Československu v Šumiáci, kultúrny program; Číž – návšteva kúpeľov; Kremnica – prehliadka mesta, návšteva bane ap. Expres zaznamenal obrovský mediálny úspech a veľkú spokojnosť u klientov.

ODCHOD	ZASTÁVKA	ODCHOD				
9:20	Bresno	18:18				
9:24	Brezno mesto	18:12				
9:40	Beňuš	18:35				
9:54	Pohorlák	18:43				
10:04	Zastávka nad Hroncom	18:54				
10:25	Hronsek	18:57				
10:33	Pohorlák	18:19				
10:48	18:03	18:40	Červená skala	18:06	18:36	18:08
11:14	18:14	18:51	Regartí prameň	18:48	18:35	18:32
11:31	18:28	18:36	Dobránska Beňa skalyňa	18:36	18:10	17:18
11:38	18:38	18:14	Strážnik	18:36	18:02	17:06
11:49	18:43	18:22	Boďovky	18:19	18:05	18:08
11:53	18:48	18:25	Mlynsky	18:15	18:30	18:30

Kúp si lístok online na www.zahoramizadolami.sk

Produktová línia Šport – podpora podujatí v Národnom biatlonovom centre (NBC) v Osrbli (december 2022 a ďalšie). Areál NBC je strategická priorita Banskobystrického kraja, má potenciál v generovaní domácich ale najmä zahraničných prenocovaní v rámci organizovania medzinárodných športových podujatí. Takými sú i IBU Cup podujatia a ďalšie športové udalosti zamerané najmä na mladú športovú generáciu.

KOCR BBKT podporuje organizáciu podujatí v kraji, ktoré sú v súlade s nosnými produktovými líniami kraja. Spolupráca pozostáva z finančnej, marketingovej podpory, zabezpečením vybraných súčastí organizovaných podujatí. Obzvlášť podujatia propagujúce Gotickú cestu na Gemeri a Malohonte sú strategického významu, nakoľko podporujú iniciatívu zisku Značky Európske dedičstvo – historicky prvá lokalita na Slovensku.

K ďalším podujatiam regionálneho významu, ktoré KOCR BBKT podporuje aj vzhľadom na ich priamu a silnú väzbu na nosné krajské produktové línie, patrili v roku 2022: Triathlon Attack, Čudesno v Coburgovskom parku, Grand Prix Challenge – plochá dráha Žarnovica, Biobeh vo Veľkom Krtíši, Vianoce v Starej škole v Kokave, Mikulášska jazda Čiernohronská železnica. V spolupráci s OOCR sme sa podieľali na podpore viacerých podujatí, ktoré majú lokálny i regionálny význam a predstavujú dôležitú súčasť eventovej ponuky danej destinácie. Ide napr. o gastronomické podujatia v Novohrade (Nové vína, Veľký Krtíš; Deň bryndze, Vinobranie vo Veľkom Krtíši, ai.), tradičné kultúrno – historické a spoločenské podujatia: Zabudnuté remeslá na Zvolenskom zámku, Vianočné trhy v Lišove; Udelenie ceny Emy Goldpergerovej v Lučenci; športové podujatie Divínsky boyard).

Krajská Gruntovačka – podujatie má každoročne na jar a na jeseň stabilné miesto v kalendári podujatí v kraji. Gruntovačka je zameraná na vyčistenie a vyzbieranie odpadkov v regiónoch kraja. Do jarnej, v poradí 8. verzie zorganizovanej pri príležitosti Dňa Zeme sa zapojili žiaci, študenti a pedagógovia z 10 škôl, zástupcovia miest a občianske združenia. Spoločne vyzbierali 165 veľkých vriec odpadu a vyčistili turistické chodníky aj rekreačné zóny miest. Inšpiráciou k jesennej septembrovej Gruntovačke je celosvetová iniciatíva World Cleanup Day, ktorá pripomína potrebu spájania sa sveta pri riešení globálnych problémov s odpadom.

3. VZDELÁVACIE AKTIVITY

KOCR BBKT stavia destinačný manažment a marketing na úzkej a aktívnej spolupráci s členskými a partnerskými OOCR, ktoré sú pre KOCR nosným partnerom v rozvoji cestovného ruchu regiónov. Jedným z dlhodobých cieľov KOCR BBKT je profesionalizácia práce OOCR, vrátane podporovania sieťovania a spolupráce medzi regiónmi, zvyšovania kompetencií a zručností zamestnancov OOCR a ich členskej základne. Účinnou formou napĺňania tohto cieľa sú vzdelávacie aktivity a networkingové stretnutia aktérov z územia organizované s cieľom zdieľania príkladov dobrej praxe, výmeny skúseností a know how, ako aj prehliadky vybraných úspešných produktov cestovného ruchu v partnerských regiónoch. Súčasťou aktivity je aj účasť a organizovanie seminárov, vzdelávacích stretnutí a účasť na odborných konferenciách so zameraním na témy súvisiace s cestovným ruchom.

- Vzdelávacie semináre spojené s workshopmi zamerané na zvyšovanie odbornosti, kompetencií a zručností potrebných v práci zamestnancov organizácii cestovného ruchu

Za účelom zvyšovania odborných kompetencií a zručností zamestnancov v cestovnom ruchu zrealizovala KOBR BBKT v roku 2022 dva vzdelávacie semináre zamerané na komunikačné zručnosti v práci v cestovnom ruchu v praxi. Cieľovou skupinou seminárov boli zamestnanci OOCR v kraji a KOBR BBKT, ako aj pracovníci v cestovnom ruchu na úrovni krajského tímu cestovného ruchu, ktorí sa podieľajú na manažmente CR v BB kraji (BBSK, RABBSK). Hlavným motívom prvej série seminárov bola „Efektívna komunikácia v práci v cestovnom ruchu“ na rozvoj komunikačných zručností pracovníkov cestovného ruchu. Seminár bol zameraný na komunikáciu v tíme, verbálnu a neverbálnu komunikáciu, asertívnu komunikáciu, schopnosť aktívne počúvať, klásť otázky, vystupovať pred väčším publikom atď. Na tému komunikácie sa v dvoch termínoch uskutočnil vzdelávací seminár na zvyšovanie zručností potrebných v práci v cestovnom ruchu cielený pre výkonných riaditeľov OOCR a pracovníkov OOCR. Tretí seminár bol zameraný na aktivity na podporu rozvoja tímovej spolupráce, dôvery v tíme, partnerstva, sieťovania ap.

Odborný seminár „Rozvoj produktov prírodného cestovného ruchu a príklady dobrej praxe“ zrealizovala v auguste 2022 KOBR BBKT v spolupráci s OOCR Stredné Slovensko za účelom predstavenia a diskusie o rozvoji cestovného ruchu s dôrazom na prírodný turizmus. Súčasťou programu bolo okrem odprezentovania existujúcich strategických a koncepčných dokumentov v CR na úrovni kraja aj prezentácia konkrétnych produktov prírodného CR – pozorovanie hviezd park tmavej oblohy, interaktívny náučný chodník ap.

Vzdelávací seminár v produktovej línii „Zážitkové vlaky“ Program novembrového stretnutia sa zamerával na zhodnotenie sezóny 2022, diskusiu k námetom na zlepšenie ponúkaných produktov a plán na sezónu 2023. Samostatnou časťou programu, zameranou už na zdieľanie príkladov dobrej praxe z iných regiónov i iných produktových línii bola prehliadka fungujúcich sklární v Katarínskej Hute, v regióne Novohrad. Účastníci sa mohli oboznámiť s technikou výroby skla, prezrieť si projekt inštalovaných sklárskych artefaktov v blízkosti továrne. Spreádzaná prehliadka továrne je perspektívnym budúcim produktom CR.

Vzdelávací workshop v produktovej línii „Pohronská hradná cesta“ – sa konal v októbri na Zvolenskom zámku a jeho nosnou témou bol „vývoj projektu v čase a vízie do budúcnosti“. Účastníkmi boli partneri z projektu Pohronská hradná cesta (KOBR BBKT, RABBSK, OOCR, Združenia na záchranu hradu Šášov, riaditeľka Zvolenského zámku atď.). Cieľom stretnutia bolo zhodnotiť sezónu a naše aktivity, prezentácia ročných štatistík a plánov na rok 2023.

Konferencia HORECA Future Proofs – sa konala v októbri vo Vysokých Tatrách za účasti širokej odbornej verejnosti (MDV SR, Slovakia Travel, AHSR, SACKA, AOCR ap.), vrátane zástupcov organizácií cestovného ruchu v kraji. Za KOBR BBKT sa konferencie zúčastnila predsedníčka. Vstupom bolo nadviazanie a prehĺbenie spolupráce s partnermi v CR.

- Workshopy s partnermi v kraji a s inými partnerskými organizáciami cestovného ruchu z regiónov Slovenska za účelom výmeny skúseností zdieľania príkladov dobrej praxe, získania inšpirácie a poznatkov z riadenia cestovného ruchu v iných regiónoch

Pracovné stretnutie a workshop cestovného ruchu krajského tímu cestovného ruchu v Banskobystrickom kraji sa konal v júni 2022 v regióne Banská Štiavnica pod názvom „Letná turistická sezóna 2022 v Banskobystrickom kraji a prezentácia

produktovej ponuky regiónu Supervulkán Štiavnica“. Účastníkmi stretnutia boli zamestnanci všetkých OOCR v kraji, ako aj pracovníci cestovného ruchu z krajských štruktúr (KOCR, RABBSK, BBSK). Program stretnutia bol zameraný na prezentáciu letnej ponuky jednotlivých OOCR v kraji a plánovanie spoločných produktov CR. Osobitným bodom odborného programu bola prezentácia rebrandingu regiónu Banská Štiavnica na Supervulkán Štiavnica. Súčasťou programu stretnutia boli aj príklady dobrej praxe a prezentácia vybraných produktov cestovného ruchu v regióne, vrátane osobitého konceptu ubytovania typu „glamping“ (glamorous camping), sprevádzaná prehliadka mestom a jedinečných miest v okolí Banskej Štiavnice spojená s prezentáciou vinárskej a vinohradníckej tradície regiónu a regionálnej gastronómie.

rebrandingu regiónu Banská Štiavnica na Supervulkán Štiavnica. Súčasťou programu stretnutia boli aj príklady dobrej praxe a prezentácia vybraných produktov cestovného ruchu v regióne, vrátane osobitého konceptu ubytovania typu „glamping“ (glamorous camping), sprevádzaná prehliadka mestom a jedinečných miest v okolí Banskej Štiavnice spojená s prezentáciou vinárskej a vinohradníckej tradície regiónu a regionálnej gastronómie.

V septembri 2022 sme sa zúčastnili na pracovnom stretnutí "**Potenciál a stratégia rozvoja domáceho a príjazdového CR Slovenska**" v Košiciach. Stretnutie usporiadala Slovakia Travel, s účasťou Ministerstva dopravy SR a zástupcov OCR zo Slovenska. Odborný program bol zameraný na prezentáciu aktivít Slovakia Travel, ich zahraničných zastúpení, ako aj panelová diskusia. Pracovné stretnutie prispelo k výmene príkladov dobrej praxe, k sieťovaniu a nadväzovaniu spolupráce.

KOCR vykonáva aktivity súvisiace s členstvom v profesijnej organizácii - **Asociácii organizácií cestovného ruchu**, ktorá združuje a háji záujmy organizácií cestovného ruchu na Slovensku. Prínosom členstva v AOCR je aktívna participácia na tvorbe a zlepšovaní podmienok rozvoja CR na území Slovenska, účasť na partnerských dialógoch s MDV SR, SK8, ZMOS, ÚMS a inými organizáciami, participácia na vybraných procesoch v oblasti rozvoja CR. Rovnako je KOCR BBKT členom **Asociácie prírodného turizmu**. Je to iniciatíva zameraná na aktívne prepájanie ochrany prírody s rozvojom cestovného ruchu na Slovensku. Je platformou pre partnerstvo a spoluprácu medzi subjektmi verejného, súkromného a tretieho sektora - združení a organizácii zameraných na ochranu prírodných a kultúrnych hodnôt, regionálny rozvoj, podporu miestnych komunít, združení a organizácii cestovného ruchu ako aj turistických agentúr.

KOCR BBKT aktívne spolupracuje so vzdelávacími inštitúciami, najmä s Ekonomickou fakultou Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici. Zástupcovia KOCR BBKT sú pozývaní na prednášky v rámci vyučovaných predmetov, oponujú záverečné práce, poskytujú informácie do záverečných prác, zúčastňujú sa na ich obhajobách a pod.

Prezentácia kraja Za horami za dolami

Banskobystrický kraj sa ako Rozprávkový kraj Za horami za dolami prezentoval na podujatí **Dobry trh** v Bratislave (30.4.2022) na Panenskej ulici, kde bola v areáli záhrady Evanjelického kostola vytvorená zóna pre prezentáciu kraja. Na podujatí sa predstavila KOČR BBKT pod značkou Za horami za dolami a spolu s ňou všetky OOCR v kraji s atraktívnym programom a pozvánkami do regiónu. Súčasťou ponuky bola aj prezentácia a predaj regionálnych produktov od regionálnych výrobcov priamo z kraja (remeselná ulička), ako aj tvorivé dielne, kde si deti mohli vyskúšať vybrané remeslá (hrnčiarstvo, kurz šikovných rúk sociálneho podniku Koliesko z Horehronia ap.).

Na pódiu sa postupne predstavili všetky regióny so svojimi zaujímavosťami. Napr. pútnická trasa Barborská cesta na Strednom Slovensku, Gotická cesta z Gemera, Coburgovská železná cesta Horehroním, prezentácie gastronómie, či konkrétne kurzy, podujatia a zážitky. O ponuku kraja bol veľký záujem a pozitívne ohlasy. Účasti na Dobrom trhu predchádzalo zorganizovanie tlačovej konferencie pre novinárov a médiá v centre Bratislavy, s informáciami o novinkách v turistickej ponuke BB kraja na letnú sezónu 2022.

Czech Travel Market v Prahe – KOČR BBKT sa v septembri v spolupráci s OOCR Stredné Slovensko a Mestom Banská Bystrica zúčastnila na B2B veľtrhu so zameraním na prezentovanie ponuky pre registrované cestovné kancelárie a cestovné agentúry v Čechách. Súčasťou bol aj slovenský workshop, ktorý organizovalo zahraničné zastúpenie Slovakia Travel v Česku, kde sme nadviazali nové spolupráce.

Spolupráca so vzdelávacími inštitúciami – Zástupcovia KOČR sa zúčastňujú prednášok, diskusií, workshopov a konferencií organizovaných vzdelávacími inštitúciami na Slovensku i v zahraničí. Predstavujú model spolupráce pri rozvoji CR v kraji ako aj konkrétne aktivity, ktoré realizujú v oblasti destinačného manažmentu a marketingu. V roku 2022 takáto spolupráca prebehla s Ekonomickou fakultou UMB v Banskej Bystrici, UCM Trnava, Vysoká škola polytechnická Jihlava, SPU Nitra, Stredná odborná škola pod Bánošom Banská Bystrica).

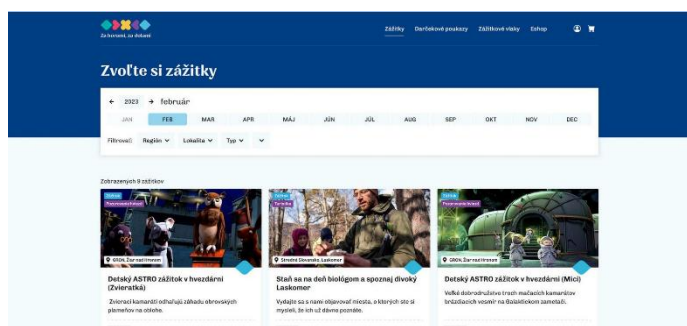

4. TVORBA A PREVÁDZKA REZERVAČNÉHO SYSTÉMU

V roku 2022 KOČR komplexne aktualizovala a inovovala rezervačný systém na destinačnom webe zahoramizadolami.sk., Systém integruje všetky typy obsahu, ktoré KOČR predtým používala, s cieľom vytvárať užívateľsky priateľské prostredie pre návštevníkov web stránky zahoramizadolami.sk.

Spustenie jednotného integrovaného rezervačného systému zjednodušilo obsluhu a správu obsahu, zredukovala sa jeho duplicita, zjednotil marketing, optimalizovali sa vyhľadávače a štatistiky prístupov na web.

Pre návštevníkov stránky bolo vytvorené intuitívne prostredie, ktoré motivuje k nákupu konkrétnych produktov cestovného ruchu, ktoré organizácia marketingovo nazýva zážitky. V produktovej ponuke „Za horami, za dolami“ sú predovšetkým produkty, ktoré plnia funkciu podpory autentických produktov udržateľného CR, ktoré sú v súlade s nosnými produktovými líniami kraja. Nesleduje primárne komerčné ciele a ziskovosť, ale podporu distribúcie produktov tých subjektov, ktoré nedisponujú takýmito efektívnymi marketingovými nástrojmi. Ide prevažne o produkty s pridanou hodnotou, pričom KOČR BBKT tieto produkty dofinancuje z vlastných zdrojov a získané financie z predaja produktov opätovne investuje do tvorby a podpory udržateľných produktov CR.

Prehľad ponuky a predaja konkrétnych produktov (zážitkov) poskytovaných prostredníctvom KOČR BBKT v časovom rade poskytuje nasledovná tabuľka:

	POČET ZÁŽITKOV				POČET KLIENTOV			
	2019	2020	2021	2022	2019	2020	2021	2022
Akčné leto	0	3	5	5	0	30	40	7
Akčná zima	3	4	0	4	77	0	0	23
Nočná obloha	0	4	3	3	0	62	101	173
Poklady zeme	0	9	3	4	0	39	13	94
Živá príroda	0	0	6	5	0	0	73	121
Regionálne	3	18	14	13	1	139	263	207
Stopy dejín	0	10	12	12	0	894	1281	716
Tajomné hrady	4	7	11	13	47	419	1564	1462
Zážitkové vlaky	2	5	6	8	2884	2391	3270	2120
	12	60	60	67	3009	3974	6605	4923

FINANCOVANIE

Príjmy KOČR BBKT pozostávajú z členských príspevkov od členských subjektov a z príjmov z predaja produktov cestovného ruchu v rámci destinačného portálu Za horami za dolami. Ďalšími zdrojmi príjmov sú nenárokovateľná štátna dotácia Ministerstva dopravy SR. Výška poskytnutej dotácie v roku 2022 na bežné výdavky bola vo výške 131.513,45 EUR. Iné dotácie či granty KOČR BBKT v sledovanom období nezískala.

Prehľad členských príspevkov za roky 2021 - 2022		
ČLEN	Členský príspevok za rok 2022	Členský príspevok za rok 2021
Stredné Slovensko	19 450,00 €	22 321,00 €
Turistický Novohrad a Podpoľanie	12 980,00 €	13 250,00 €
Región Gron	6 636,00 €	7 632,00 €
Región Horehronie	24 342,00 €	21 874,00 €
Región Banská Štiavnica	9 107,00 €	9 966,00 €
Dudince	21 646,00 €	31 884,98 €
Banskobystrický samosprávny kraj	194 000,00 €	132 000,00 €
SPOLU	288 161,00 €	238 927,98 €

ÚČTOVNÁ ZÁVIERKA ZA ROK 2022

SÚVAHA k 31.12.2022 v EUR	
	Stav k 31.12.2022
Dlhodobý nehmotný majetok	21 337
Dlhodobý hmotný majetok	2 077
Dlhodobý finančný majetok	0
NEOBEŽNÝ MAJETOK SPOLU	23 414
Zásoby	9 943
Dlhodobé pohľadávky	
Krátkodobé pohľadávky	2000
Finančné účty	198 950
OBEŽNÝ MAJETOK SPOLU	210 893
ČASOVÉ ROZLIŠENIE SPOLU	322
MAJETOK spolu	234 629
Imanie a peňažné fondy	0
Fondy tvorené zo zisku	0
Nevysporiadaný výsledok hospodárenia minulých rokov	201 087
Výsledok hospodárenia za účtovné obdobie	4 965
VLASTNÉ IMANIE	206 052
Rezervy	4 594
Dlhodobé záväzky	89
Krátkodobé záväzky	11 136
Bankové výpomoci a pôžičky	0
ZÁVÄZKY	15 819
ČASOVÉ ROZLIŠENIE	12 758
SPOLU VLASTNÉ IMANIE, ZÁVÄZKY A ČASOVÉ ROZLIŠENIE	234 629

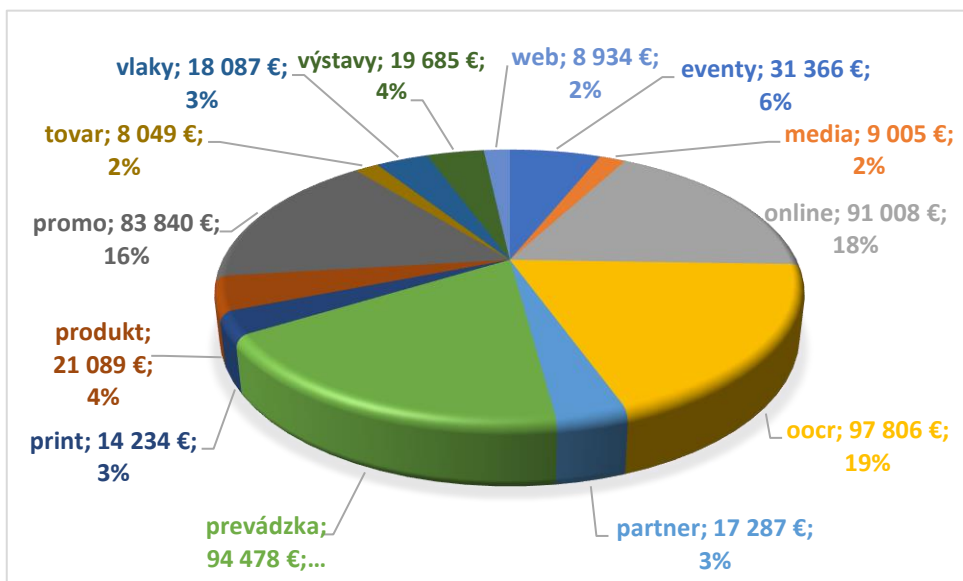
VÝKAZ ZISKOV A STRÁT K 31.12.2022			
NÁKLADY	Hlavná činnosť	Zdaňovaná činnosť	Spolu
Spotreba materiálu	14 797	7	14 804
Spotreba energie	877		877
Predaný tovar		7 326	7 326
Opravy a udržiavanie			
Cestovné	4 001		4 001
Náklady na reprezentáciu	15 664		15 664
Ostatné služby	357 647	303	357 950
Mzdové náklady	71 654	273	71 927
Zákonné sociálne poistenie a zdravotné poistenie	24 597	96	24 693
Zákonné sociálne náklady	2 185		2 185
Ostatné dane a poplatky	128		128
Kurzové straty	17		17
Osobitné náklady	905		905
Iné ostatné náklady	1 695	34	1 729
Odpisy dlhodobého NM a dlhodobého HM	12 067		12 067
Tvorba a zúčtovanie opravných položiek			0
Poskytnuté príspevky organizačným zložkám			0
Poskytnuté príspevky iným účtovným jednotkám	597		597
NÁKLADY SPOLU	506 831	8 039	514 870

VÝNOSY	Hlavná činnosť	Zdaňovaná činnosť	Spolu
Tržby za vlastné výrobky			0
Tržby z predaja služieb	64 647	1 000	65 647
Tržby za predaný tovar		7 196	7 196
Osobitné výnosy	189		189
Iné ostatné výnosy	35		35
Tržby z predaja DNM a DHM			0
Výnosy z dlhodobého finančného majetku			0
Prijaté príspevky od fyzických osôb			0
Prijaté členské príspevky	288 161		288 161
Príspevky z podielu zaplatenej dane			0
Prijaté príspevky z verejných zbierok	1		1
Dotácie	158 732		158 732
VÝNOSY SPOLU	511 765	8 196	519 961
VÝSLEDOK HOSPODÁRENIA PRED ZDANENÍM	4 934	157	5 091
Daň z príjmov	24		24
Dodatočné odvody dane z príjmov	102		102
VÝSLEDOK HOSPODÁRENIA PO ZDANENÍ	4 808	157	4 965

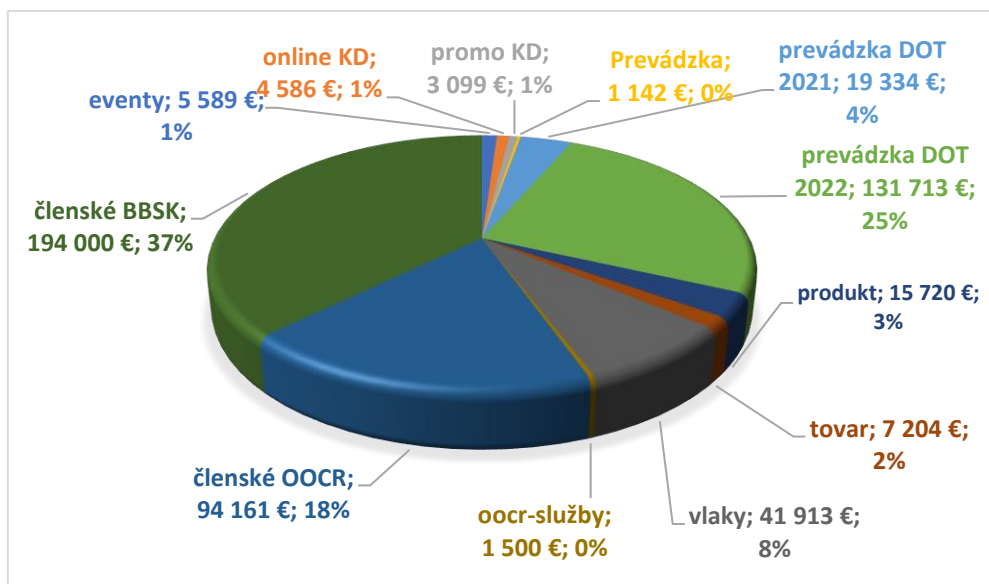
Hospodársky výsledok za podnikateľskú činnosť (zdaňovanú) je daňová povinnosť vo výške 24 EUR splatná 31.03.2023.

Podrobnejšie údaje o hospodárení zobrazujú nasledovné grafy:

Graf 1: Štruktúra nákladov podľa stredísk KOČR BBKT 2022

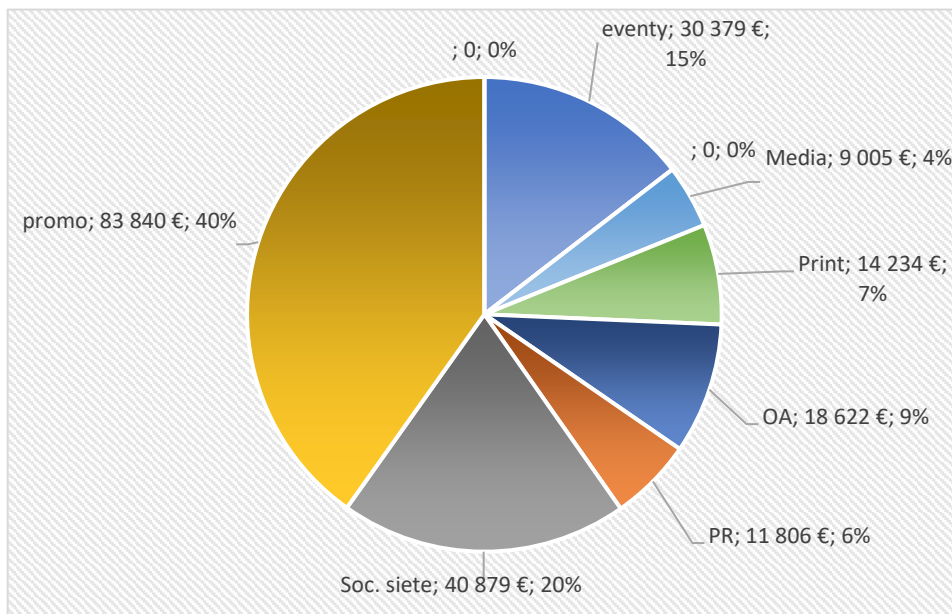

Graf 2: Štruktúra výnosov z prevádzky podľa stredísk KOČR BBKT 2022

Graf 3: Účtovné strediská v aktivite „Marketing a propagácia“

Graf 4: Účtovné strediská v aktivite „Tvorba produktov“

